

BEVEND VANWEGE DE ARK GODS

2 Afscheidspreken van

EDMUND CALAMY

Predikant te Aldermanbury

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2008**

Enkele gegevens over EDMUND CALAMY

Edmund Calamy, geboren in 1600, was de zoon van een inwoner in Londen. Toen Edmund 16 jaar was werd hij ingeschreven in de Universiteit van Cambridge, Pembroke Hall. Hij studeerde hard, zestien uur per dag, en werd kandidaat in Pembroke.

Calamy was gehecht aan de schoolse waarheden, maar zijn vurige tegenstand tegen de Arminianen was de reden dat men hem tegenstond in zijn bevordering. Hij werd hulpprediker in Bury (St. Edmunds) in 1627, waar Jeremiah Burroughs zijn collega werd. Maar na tien jaar getrouw in de bediening zijnde, werd hij uit Bury verdreven door de artikelen van Bisschop Loud, die liturgieën en ceremonieën oplegde.

De tijd van Calamy's grote populariteit begon in 1639, toen hij verkozen werd voor de St. Mary-kerk in Aldermanbury. Hier trok hij veel hoorders, waarbij ook voorname en invloedrijke mensen. Zoals een tijdgenoot vermeldt, schreef hij tegen de leer van het heilig recht der bisschoppelijke kerkregering en was hij lid van de Westminster Vergadering van Godegeleerden. In die tijd werd Calamy bevestigd tot Presbyteriaans voorganger en dikwijls heeft hij de plaats van voorzitter ingenomen op de vergaderingen van de predikanten in de stad.

Hoewel Calamy de hervorming in de kerk bevordert heeft, verzette hij zich toch tegen de onthoofding van koning Charles I, welke houding in het algemeen typerend was voor de Presbyterianen. Bijgevolg was hij, na de dood van Cromwell, een van degenen die het initiatief namen om Charles II terug te roepen. Na het herstel van het koningschap bleek hij aan het hof in de gunst te staan, want hem werd het bisdom Lichfield en Coventry aangeboden, wat hij echter weigerde. Calamy verwachtte nog een overeenstemming met de Puriteinen en was een van de afgevaardigden naar de Savoy Conferentie, maar zijn hoop werd de bodem in geslagen. Het tegendeel ondervond hij. Hij werd hij afgezet, en ook zijn oudste zoon.

Calamy bleef de diensten in Aldermanbury bijwonen. Op 28 december 1662, toen de predikant niet verscheen, werd hij overgehaald om zijn plaats in te nemen.

Hoewel het drie maanden na de afzetting was, werd de preek van die zondag, zoals gebruikelijk, gedrukt in de Londense Verzameling Afscheidspreken. Deze preek is op de volgende bladzijden weergegeven.

Het is een beter voorbeeld van Calamy's preken, dan zijn afscheidspreek, die onvolkomen is weergegeven. Het geeft ook een beter beeld van het karakter van deze man, dat, hoewel hij gekomen was om te bidden, hij toch op zulk een manier prediken kon zonder voorafgaande waarschuwing.

Als gevolg van deze preek werd Calamy gearresteerd, want hij had de Wet op de Uniformiteit overtreden. Maar op bevel van de koning werd hij losgelaten, vanwege de beroering die door zijn gevangenneming veroorzaakt was.

In 1666 reed Calamy naar Londen. Zijn hart brak vanwege de verwoesting van de stad door de grote brand. Calamy is niet meer hersteld en stierf in hetzelfde jaar.

HET GEBED VAN EDMUND CALAMYIN ALDERMANBURY

O, Allerheiligste, Gij eeuwig gezegende Heere God, Gij vervult hemel en aarde met Uw tegenwoordigheid. Wij bidden U, vervult al onze harten met de tegenwoordigheid van Uw genade en laat het blijken dat U in ons midden zijt met die krachtige bijstand van Uw Geest, welke wij thans als een teken van liefde van U mogen ontvangen. Het is een bijzondere gunst, dat de deuren van dit kerkgebouw voor ons open staan en dat wij in Uw Naam mogen samen komen. Wij bidden U, ga zo door met ons en heilig het aan ons, zodat wij elke Sabbat mogen toenemen in ons geloof in Jezus Christus

Wij belijden, dat wij al Uw zegeningen verbeurd hebben. Wij hebben met onze oren veel over God, over Christus en de hemel gehoord, maar er is weinig van God, Christus en de hemel in onze harten. Wij belijden, dat velen van ons door het aanhoren van preken, doof zijn geworden. Wij weten wel hoe we spotten en schimpen moeten op preken, maar wij weten niet hoe preken beleefd moeten worden.

Het is een wonder van vrije genade, dat Gij Uw Evangelie nog niet van ons hebt weggenomen, maar Gij zijt een vergevend God. Hoewel wij U niet kunnen behagen, toch behaagt het U genadig te zijn. Wij kunnen geen enkele beweegreden aanvoeren om Uw gunst te vragen, behalve Uw genade in Jezus Christus. Wij bidden U of Gij Uw almacht wilt verheerlijken door ons genadig te zijn en onze vele en grote overtredingen te vergeven. Gij maakt gebruik van de boosheid der mensen voor Uw verheerlijking. Gij doodt Goliath met zijn eigen zwaard. O, help ons om ons vertrouwen op U te stellen, Gij Die kunt doden en genezen door te doden.

Zegen deze landen Engeland, Schotland en Ierland, en laat nog een weg gevonden worden om ons te redden. Stort Uw zegen uit over hoofd en hart van onze koning Charles, die door Uw genade koning van Groot-Brittannië is. U hebt grote dingen voor hem gedaan, laat hem grote dingen voor U doen. Zegen Hem in zijn koninklijk gezin, in zijn koninklijke relaties en in zijn raadgevers. Zegen de overheden en de ministers van dit koninkrijk.

Heere, vergeef ons, want wij leven alsof wij waren overgeleverd om boosheid te doen. Wij kunnen niet zo goedkoop zondigen als anderen. Wij bidden U, verneder ons onder onze grote en schandelijke zonden. Geef ons berouw tot redding en een levend geloof, door het bloed van Jezus Christus. Verkwik onze genade, vergeef onze zonden, maak onze ziele levend. Laat ons zijn, zoals U wilt dat wij zijn. Maak ons christenen, niet alleen door uiterlijke belijdenis, maar door innerlijke vernieuwing van het hart, zodat wij in de hemel mogen wonen terwijl wij op aarde zijn, en naar de hemel gaan wanneer wij de aarde zullen verlaten.

Zegen daartoe thans Uw Woord aan ons en geef ons allen de genade om ons bewust te maken van hetgeen wij horen en hoe wij horen, en dat alles ter wille van Jezus Christus, aan Wie, gezegend met U en de Heilige Geest, zij alle heerlijkheid en eer. Amen.

BEVEND VANWEGE DE ARK GODS

En als hij kwam, zie, zo zat Eli op een stoel aan de zijde van de weg, uitziende; want zijn hart was sidderende vanwege de ark Gods".

1 Samuël 4:13

Opdat u deze woorden beter kunt begrijpen, moet u weten dat hetgeen God bedreigd had tegen de oude Eli in het 2de en 3de hoofdstuk - omdat hij zijn goddeloze zonen niet van hun ontuchtige levenswandel had afgekeerd -, hier in dit hoofdstuk wordt uitgevoerd. Daarvóór lezen wij, dat er vier duizend Israëlieten door de Filistijnen waren verslagen. De oudsten van Israël waren bijeen gekomen om te overleggen hoe dat grote verlies kon worden hersteld. Zij beleden, dat het de Heere was, Die hen geslagen had, want ze zeggen: "Waarom heeft ons de HEERE heden geslagen voor het aangezicht van de Filistijnen?" Zij besloten, dat de manier om dit verlies van hen te herstellen was de ark des verbonds des HEEREN van Silo te halen en die in de strijd mee te voeren. Daarom droegen zij Hofni en Pinehas op om haar te halen, want ze meenden, dat de aanwezigheid van de ark hen van de ondergang zou redden.

Maar daarin hebben zij zich verschrikkelijk bedrogen, want het oordeel kwam wel, niet omdat de ark niet in het leger was, maar omdat hun zonden in het leger waren. De ark des verbonds zou degenen, die het verbond met God verbroken hadden, niet redden. Daarom werd het een grote slachting onder de Israëlieten: dertig duizend mensen werden gedood. Ook Hofni en Pinehas werden gedood, en de ark Gods werd meegenomen.

Maar wat deed de oude Eli? Hij was acht en negentig jaren oud en kon niet meer naar de veldslag gaan, maar hij zat op een stoel aan de zijde van de weg, dicht bij de strijd. Daar zit hij en overdenkt wat zal er met de ark zal gebeuren.

"En zie, Eli zat op een stoel aan de zijde van de weg, uitziende, want zijn hart was sidderende vanwege de ark Gods", vol vrees dat de ark mee genomen zou worden. Hij was niet bezorgd over wat zijn twee zonen zou overkomen zou, of wat er met het volk Israël zou gebeuren, maar wat er met de ark des Heeren zou gebeuren.

In de woorden van de tekst zijn drie delen:

1. De bezorgdheid van de oude Eli over de ark.
2. Het sidderen van de oude Eli uit angst over de ark.
3. De bezorgdheid van de oude Eli voor de veiligheid van de ark boven de veiligheid van zijn twee zonen, vrouw en kinderen.

"Eli zat op een stoel aan de zijde van de weg, uitziende; want zijn hart was sidderende vanwege de ark Gods".

Maar wat was de ark Gods? Waarom zou het hart van de oude Eli gesidderd hebben uit angst voor de ark?

I. Ten eerste antwoord ik, dat deze ark het heiligste van alle dingen van God was. De ark was zo heilig, dat ze elke plaats, waar ze kwam, heilig maakte. "Salomo deed de dochter van Farao opkomen uit de stad Davids tot het huis, dat hij voor haar gebouwd had; want hij zeide: Mijn vrouw zal in het huis van David, de koning van Israël, niet wonen, omdat de plaatsen heilig zijn, tot dewelke de ark des HEEREN gekomen is", 2 Kron. 8 : 11.

Deze ark was de woonplaats van God; zij was het verblijf van God: "De HEERE regeert; Hij zit tussen de cherubs", Ps. 99: 1. Nu waren die cherubs boven de ark gesteld; het was de aanspraakplaats van God. Daar ontmoette Hij Zijn volk en daar gaf Hij hun antwoord: "En gij

zult het verzoendeksel boven op de ark zetten, nadat gij in de ark de getuigenis, die Ik u geven zal, zult gelegd hebben. En aldaar zal Ik bij u komen en Ik zal met u spreken van boven het verzoendeksel af, van tussen de twee cherubs, die op de ark der getuigenis zijn zullen, alles wat Ik u gebieden zal aan de kinderen Israëls", Exodus 25: 21 en 22.

Deze ark was Gods voetbank en alle kinderen Gods aan bidden Hem voor Zijn voetbank: "Verheft den HEERE onzen God, en buigt u neder voor den voetbank Zijner voeten; Hij is heilig!" Psalm 99: 5.

Ten tweede, de ark was ook de heerlijkheid en de sterkte van Israël. "God gaf Zijn sterkte in de gevangenis, en Zijn heerlijkheid in de hand des wederpartijders" Psalm 78:61. De ark was de schrik van de vijanden van God, en daarom werden de Filistijnen bevreesd toen de ark in het leger kwam. Want zij zeiden: "God is in het leger gekomen; en zeiden: Wee ons, want dergelijke is gisteren en eergisteren niet geschied".

Deze ark werd met recht Jehovah genoemd: "Het geschiedde in het optrekken van de ark, dat Mozes zeide: Sta op, HEERE, en laat Uw vijanden verstrooid worden en Uw haters van Uw aangezicht vlieden. En als zij rustte, zeide hij: Kom weder, HEERE, tot de tienduizenden der duizenden van Israël", Numeri 10: 35 en 36.

In één woord: de ark was een onderpand en een zichtbaar teken van Gods genadige tegenwoordigheid bij Zijn volk. Zolang de ark veilig was, waren zij veilig. Als de ark bij hen was, dan was Gods tegenwoordigheid bij hen, maar als de ark weg was, was God weg, Zijn sterkende tegenwoordigheid, Zijn beschermende tegenwoordigheid en Zijn bewarende tegenwoordigheid.

Het is dus geen wonder, dat die goede oude man zat uit te kijken uit vrees voor de ark. Ik noem hem een goede oude man, hoewel er veel mensen van mening zijn, dat hij niet goed was, omdat hij zijn zonen toeliet slecht te zijn. En inderdaad, zijn zonde was groot. Maar zeker, hij was toch een goed man. Ik heb twee redenen om dat te bewijzen.

Ten eerste aanvaardde hij geduldig de straf op zijn zonde: "Hij is de HEERE, Hij doe wat goed is in Zijn ogen "

In de tweede plaats toont zijn zorg voor de ark aan, dat hij een goed man was: "Zijn hart was sidderende vanwege de ark Gods".

Nu was de ark een type van drie dingen:

1e. Zij was een type van Jezus Christus, want zoals God van boven de ark sprak, zo spreekt God tot ons door Christus.

2e. Zij was een type van de kerk van Christus, want zoals de ark de twee tafelen der wet bewaarde, zo is de kerk van Christus bewaarder van de schriftten.

3e De ark was een type van de inzetten van Christus, want zoals God Zich door de ark openbaarde, zo openbaart God Zijn raad, vertroosting en genadegaven aan Zijn volk door Zijn verordeningen.

Zo hebben we u aangetoond wat de ark was.

Uit de woorden van de tekst wil ik twee opmerkingen maken:

a. *Als de ark Gods in gevaar is om verloren te gaan, hebben de kinderen Gods veel opmerkelijke gedachten in hun hoofd en sidderende harten.*

b. *Een waar kind van God is meer bezorgd en angstiger over hetgeen er met de ark gebeuren kan, dan over hetgeen met vrouw en kinderen of bezittingen gebeuren zal.*

Met die eerste lering wil ik beginnen, namelijk dat, als de ark Gods in gevaar is verloren te gaan, het volk van God opmerkelijke gedachten hebben en sidderende harten; of, als ik deze waarheid een Evangelisch kled mag aantrekken: Wanneer het Evangelie in gevaar is om verloren te raken, wanneer Evangelische genademiddelen en Evangelie dienaars in gevaar

zijn, dat ze dreigen weggenomen te worden, dan heeft het volk van God daarover bevende hoofden en benauwde, angstige harten.

Merk op hetgeen ik zeg. Ik zeg niet: Als de ark verloren *is*, want dat was de dood voor de oude Eli die zijn nek brak, en het kostte het leven aan Eli's schoondochter. Toen de ark Gods genomen *was*, had ze geen troost meer in haar kind. Hoewel het een jongetje was, sloeg zij er geen acht op, want ze zei: "De eer is gevankelijk weggevoerd uit Israël, want de ark Gods is genomen".

Ik zeg dus niet: Wanneer de ark Gods verloren *is*, maar als het Evangelie in gevaar is, als de dienaars van het Evangelie in gevaar zijn en de genademiddelen in gevaar zijn om verloren te gaan, dan heeft het volk van God het hoofd vol zorg en angstige harten, wat uit de volgende voorbeelden gezien wordt.

* Wanneer God de Israëlieten bedreigde, dat Hij niet met hen gaan zou, waren zij bevreesd voor het verlies van Gods tegenwoordigheid en zij zouden dan hun versierselen niet aandoen: "Ik zal in het midden van u niet optrekken, want gij zijt een hardnekkig volk; dat Ik u op dezen weg niet vertere. Toen het volk dit kwade woord hoorde, zo droegen zij leed en niemand van hen deed zijn versiersel aan zich", Exodus 33:3 en 4.

* "En het geschiedde van dien dag af, dat de ark des Heeren te Kirjath-Jeárim bleef, en de dagen werden vermenigvuldigd en het werden twintig jaren; en het ganse huis van Israël klaagde den HEERE achterna" (1 Sam. 7: 2), dat wil zeggen: ze klaagden naar de tegenwoordigheid Gods Die van boven de ark sprak.

* En in 2 Samuël 11:10 en 11 staat dat David wilde hebben, dat Uria naar zijn huis zou gaan en het zich aangenaam zou maken. Maar Uria zei tot David: "De ark en Israël en Juda blijven in de tenten, en mijn heer Joab en de knechten mijns heren zijn gelegerd op het open veld; en zou ik in mijn huis gaan om te eten en te drinken en bij mijn huisvrouw te liggen? Zo waarachtig als gij leeft en uw ziel leeft, indien ik deze zaak doen zal!"

* En in 1 Koningen 19: 10 zegt Elia: "Ik heb zeer geijverd voor den HEERE, de God der heirscharen; want de kinderen Israëls hebben Uw verbond verlaten, Uw altaren afgebroken en Uw profeten met het zwaard gedood; en ik alleen ben overgebleven, en zij zoeken mijn ziel om die weg te neme"

Zo zien wij dat, als de ark in gevaar is, het volk van God weent en bedroefd is.

Er zijn vier redenen, waarom het volk van God zozeer ontroerd is, als de ark Gods in gevaar is.

1e. *Wegens de grote liefde, die zij voor de ark Gods hebben.* Zoals "de HEERE de poorten van Sion bemint boven alle woningen van Jakob", zo heeft het volk van God de inzetten van God en de getrouwe dienaren van Christus lief. "HEERE, ik heb lief de woning Uws huizes en de plaats des tabernakels Uwer eer", Ps. 26: 8. En: "Eén ding heb ik van de HEERE begeerd, dat zal ik zoeken: dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des HEEREN, om de lieflijkheid des HEEREN te aanschouwen en te onderzoeken in Zijn tempel", Ps. 27: 4. De liefde wekt de genegenheden op, zoals de jonge Croesus, hoewel hij stom was, toch uitriep, toen hij zag dat zijn vader waarschijnlijk gedood zou worden: Dood mijn vader niet! Zo is de liefde van de heiligen Gods voor de ark, dat ze niet kunnen zwijgen. Zij kunnen slechts beven, als zij de ark in gevaar zien. "Om Sions wil zal ik niet zwijgen, en om Jeruzalems wil zal ik niet stil zijn, totdat haar gerechtigheid voortkome als een glans, en haar heil als een fakkel, die brandt", Jesaja 62: 1.

2e. *Het volk van God is bevreesd als de ark in gevaar is, vanwege het persoonlijk belang, dat zij bij de ark van God hebben.* Hun belang wekt hun genegenheid op, net zoals een mens bezorgd is wanneer het huis van een vriend in brand staat. U hebt vorige week een beklagenswaardige en droevige gebeurtenis gezien, en wat we niet mogen vergeten, is: hoe

plotseling kan God bij al onze feesten, al onze vrolijkheid vernietigen! Zie eens hoe aangedaan diegenen waren, die verwantschap hadden met hen, die toen verbrandden.

Zo hebben ook de kinderen van God een groot belang bij de ark. God is de Toevlucht voor de kinderen Gods, het Deel en de Erfenis van de kinderen Gods en wanneer God hen begint te verlaten, kunnen zij slechts aangedaan en bedroefd zijn. De inzettingen van God zijn de juwelen van een christen en een schat van een christen, en het verlies ervan kan hem alleen maar ontroeren. Jezus Christus is de vreugde van een christen, en daarom, als Christus staat te vertrekken, kan hij er slechts te meer door aangedaan worden.

3e. Het volk van God is zeer bedroefd als de ark in gevaar is, vanwege de onheilen welke over een land komen als de ark Gods weg is. Wee dat volk, als de ark weg is!

De heidense Grieken hadden een beeld van Apollo en zij meenden dat, zolang dat beeld bij hen bewaard bleef, zij nooit konden worden overwonnen, maar altijd bewaard bleven. De Romeinen hadden een schild, waarover zij de traditie hadden dat, zolang die beukelaar bewaard bleef, Rome niet ingenomen kon worden. Ik zal u ook aantonen wat er gebeurt als de ark Gods weg is.

Als de ark Gods weg is, "treuren de wegen Sions, omdat niemand op het feest komt", Klaagl. 1: 4. Dat was de klacht van de kerk en een zaak van droefheid. Als de ark Gods genomen is, worden Christus' dienaren in de hoek gedreven; een zaak die de harten doet beven.

Als de ark van God weggenomen is, zijn de zielen van velen in gevaar. Als het Evangelie weg is, zijn uw zielen in gevaar. Dat is een zaak van droefheid.

Als de ark van God genomen is, lasteren de vijanden van God en zij zijn gereed om te zeggen: Waar is uw God? Dan juichen de vijanden van God: "Met een doodsteek in mijn beenderen honen mij mijn wederpartijders, als zij den gansen dag tot mij zeggen: Waar is uw God?" Psalm 42: 11

Als de ark Gods genomen is, wordt Jezus Christus onder hun voeten vertrapt en de inzettingen van God worden overtreden en vertrapt. Lastering en atheïsme komen dan over ons als een gewapend man.

4e. Het volk van God moet noodzakelijk beven als de ark in gevaar is, omdat zij mede verantwoordelijk zijn in het verliezen van de ark. Het maakte de oude Eli des te meer bedroefd, dat hij wist, dat het om zijn zonde was, dat God toeliet dat de ark genomen werd. Hij wist, dat het zijn eigen schuld was, omdat hij zijn twee zonen niet bestraft had. Dat was de oorzaak van die grote slachting die het volk Israël tegemoet ging, en dat deed hem sidderen.

Er is hier in de vergadering niemand, wiens hart hem niet zegt, dat hij mede schuldig is tot het verlies van de ark. Niemand van ons is zo heilig, dat zijn geweten hem niet moet aanklagen. Wij hebben dingen gedaan, die God bewogen hebben om de ark van ons weg te nemen. Daarom zei Bradford, die gezegende martelaar, in zijn gebed: 'Heere, het was mijn ondankbaarheid voor het Evangelie, die in de dagen van koningin Mary ons het pausdom bracht, en het was mijn onvruchtbaarheid onder het Evangelie, die de oorzaak was van de ontijdige dood van koning Eduard de Zesde'. Nogmaals, degenen die in de dagen van koningin Mary gevluht zijn, hebben met smart geklaagd, dat zij er de oorzaak van waren, dat God het Evangelie van Engeland had weggenomen. O geliefden, het is om uw zonde en mijn zonde, dat de ark Gods in gevaar verkeert, en daarom geeft de Heere ons bevende en bezwaarde harten over hetgeen er van de ark terechtkomen zal.

Nu kom ik tot de toepassing.

EERSTE GEBRUIK.

Het is een kenmerk van een waar kind van God om bezorgd te zijn als de ark Gods in gevaar is en om zulk een bevend hart te hebben uit vrees voor de ark. Dus, is het een zeker teken, dat er slechts weinigen zijn die in waarheid kinderen van God zijn. O, waar is de man en waar is de vrouw, die evenals de oude Eli zit: uitzierende en sidderende vanwege de ark Gods?

De redenen voor dat uitkijken en sidderen zijn deze:

1. *De vele zonden in dit land.* Laat mij u aanzeggen, dat er geen enkele zonde is, waarom God ooit de ark van enig volk wegnam, of zij wordt in Engeland gevonden. De kerk van Efeze heeft de kandelaar verloren, omdat zij haar eerste liefde had verloren; en hebben wij niet onze eerste liefde voor het Evangelie en voor de inzettingen daarvan verloren? De kerk van Laodicéa heeft de kandelaar verloren vanwege haar lauwheid; en zijn wij niet lauw? Het volk Israël - zoals hier in de tekst - heeft de ark verloren, omdat zij het spijsoffer des HEEREN verachtte; en doet u dat zo ook niet? Zijn de zonden van Israël niet onder ons, en de zonden van Duitsland, en de zonden van alle andere volkeren rond om ons?

Is er hier vandaag, in deze vergadering, één mens voor God, die de grote ondankbaarheid van dit land en de grote wereldsgezindheid en goddeloosheid van dit land kan overwegen, en niet tot het besluit komen, dat de ark Gods in gevaar is en dat God rechtvaardig de ark van ons kan wegnemen? Ik zou u kunnen wijzen op de dronkenschap, overspel, begeerlijkheid, onrecht, onbarmhartigheid en dergelijke zonden, welke onder ons overvloedig voorkomen. Ik zou kunnen spreken over uw kerkelijke zonden, sabbatschending en onheilig gebruik der sacramenten, onze ondankbaarheid en onvruchtbaarheid en onwaardige wandel onder het Evangelie.

En u, inwoners van deze plaats: God kan zeer goed de ark van u wegnemen. Waarlijk, het was vanwege het groot belang, dat ik in u had (wat ik altijd wil erkennen zolang ik leef), en vanwege de grote liefde en achting, die ik voor u had, dat ik u vandaag niet naar huis wilde laten gaan zonder een preek en u laten gaan zonder een zegen. Nu, wie van u in deze streek en in deze gemeente, wie van u kan zeggen, dat God niet rechtvaardig het Evangelie van u kan wegnemen?

2. *De tweede reden om te sidderen is de onvrede en verdeeldheid van het volk,* zoals Christus zegt: "Indien een koninkrijk tegen zichzelf verdeeld is, zo kan dat koninkrijk niet bestaan". Maar deze dingen laat ik aan over aan uw overweging. Ik geloof, dat er hier niemand is, die niet zal belijden, dat de ark Gods in gevaar is om verloren te gaan. Maar waar zijn nu onze Eli's, die uitzierende en sidderende zitten vanwege de ark? Waar is de vrouw van Pinehas, die niet getroost wilde wezen, omdat de ark Gods genomen was? Waar zijn de Mozessen, onze Elia's, onze Uria's? Waar zijn ze, die de gevaren van de ark ter harte nemen? U klaagt over de belastingen, over verval van de handel, over deze burgerlijke heffing en over die burgerlijke last, maar waar is de man of de vrouw, die over deze ellende klaagt, namelijk het verlies van de ark? De meesten van u zijn als Gállio: "Hij trok zich geen van deze dingen aan". Als het een burgerlijke zaak geweest was, dan zou hij zich ermee bemoeid hebben, maar hij bekommerde zich niet om de godsdienst. Ieder mens is bezorgd over het mijn en dijn en over burgerlijke zaken, maar wie neemt het ter harte en wie kijkt er naar om, wat er van de godsdienst zal worden? Er is een vreemde soort onverschilligheid en lauwheid over de geesten van de meeste mensen. Zolang als het met hun handel goed gaat en hun burgerlijke zaken bevorderd worden, maken zij zich geen zorg over wat er met de ark gebeurt.

Er is een tekst in de Schrift (ik zal er geen tijd aan verspillen om die uit te leggen, maar ik zou wel willen dat u over die tekst nadenkt): Hosea 7: 9: "Vreemden verteren zijn kracht, en hij merkt het niet; ook is de grauwigheid op hem verspreid, en hij merkt het niet." Moet ik zeggen, dat er grijze haren op het Evangelie zijn? Ik ben hier niet gekomen om te profeteren. Ik zeg niet, dat het Evangelie bezig is te sterven, maar ik zeg wel dat het grijze haren heeft,

want gij hebt het Evangelie al honderd jaar en langer gehad en daarom is het op hoge leeftijd. Ik durf elke geleerde uit te dagen mij een voorbeeld te tonen van enig volk, dat honderd jaar aaneen het Evangelie genoten heeft. Neen, het is geen wonder, dat grijze haren bij honderd jaar behoren. Wel, er zijn hier en daar grijze haren, en toch neemt niemand het ter harte.

Nu zal ik u tonen, welk een grote zonde het is, niet aangedaan te zijn over het gevaar, waarin de ark Gods is. Overweeg slechts drie bijzonderheden:

a. Het is een teken, dat u het Evangelie niet liefhebt. Als er enige liefde voor had, zou u meer bezorgd zijn voor het gevaar waarin de ark verkeerd dan over een ander uitwendig gevaar, welk dan ook.

b. Het is een teken, dat u geen aandeel in het Evangelie hebt, want belang er bij zal uw liefde ervoor opwekken. Het is een teken, dat u niet bezorgd bent over het Evangelie, want als u er meer bezorgd over was, zou u erover aangedaan zijn, zoals dat was bij degenen die het slachtoffer waren van die vreselijke brand vorige week. Het was onmogelijk dat men niet aangedaan was. En zo is het een teken dat u in God en Christus geen aanbelang hebt, want uw harten beven niet uit angst dat de ark verloren zou gaan.

c. Er is een vloek van God uitgesproken tegen al degenen, die de verbreking van Jozef niet ter harte nemen: "Wee de gerusten te Sion en de zekeren op de berg van Samaria. Gij, die den bozen dag verre stelt. Die daar liggen op elpenbenen bedsteden en weelderig zijn op hun koetsen, en eten de lammeren van de kudde, en de kalveren uit het midden van de meststal. Die op het geklank der luit kwinkeleren, en bedenken zichzelf instrumenten der muziek. Die wijn uit schalen drinken en zich zalven met de voortreffelijkste olie, maar bekommeren zich niet over de verbreking van Jozef", Amos 6: 1-6. Wee u, die uw overvloed van uitwendige dingen geniet en daarmee vreugde bedrijft en u nooit bekommert over de verbreking van Gods volk en het gevaar van de ark.

TWEEDE GEBRUIK.

Laat mij, bij wijze van opwekking, u allen smeken, - u die God door Zijn voorzienigheid vandaag zo onverwachts samengebracht heeft om mij te horen - (en moge het een goede voorzienigheid zijn), ik zeg, laat mij toe u allen te vermanen, u die het volk van God bent in de daad en waarheid in het volgen van het voorbeeld van de oude Eli om zeer bezorgd te zijn over de ark Gods. Laat mij u aansporen tot vijf bijzonderheden:

1. Laat mij u overtuigen om te geloven, dat het Evangelie geen onvervreemdbaar erfgoed van Engeland is. Engeland heeft geen patentbrieven betreffende het Evangelie. Het Evangelie kan worden weggenomen. God nam de ark weg en Hij verliet Silo. Hij nam niet alleen de ark weg, maar ook de tempel. Hij ontkerkte de joden, Hij nam de kerk weg bij de zeven gemeenten in Azië en wij weten niet hoe spoedig Hij ons de kerk kan ontnemen. Ik weet geen waarborg die wij zouden hebben om te denken, dat wij het Evangelie nog eens honderd jaar zullen houden. God weet hoe Hij Zijn kandelaars kan verplaatsen zonder die te vernietigen. God neemt dikwijls de kerk weg, maar Hij verderft haar niet. God nam Zijn kerk uit het oosten weg. De Griekse kerken waren beroemde kerken, maar God nam ze weg en nu zijn de Turken over dat land verspreid.

2. Ik zou u willen overtuigen, dat de ark van Engeland in gevaar is om verloren te gaan, alleen al om de zonden van Engeland, die verschrikkelijke ongerechtigheden onder ons en die vreemde ongehoorde ondankbaarheid die er in het land is. Maar ik zal hierover niet méér zeggen, omdat ik niets wil zeggen, dan hetgeen een eenvoudig dienaar van het Evangelie past.

3. Ik zou u willen overtuigen, en och, kon ik u maar opwekken tot de praktijk van de oude Eli: "uitziende, want zijn hart was sidderende vanwege de ark Gods". Zijn hoofd was vol gedachten en zijn hart deed pijn vanwege de ark Gods, die in groot gevaar verkeerde.

Kon ik u maar daartoe bewegen om na te denken in welke nare toestand wij zijn als de ark weg is. Welk nut zal dan uw bezit u doen? Of welk goed zal uw zaak u doen als het Evangelie weggenomen is? Waarin overtreft Engeland andere plaatsen? Er is meer rijkdom in Turkije dan in Engeland, en de heidense volkeren hebben meer wereldse glorie dan enige christelijke koning. Wat is de glorie van Engeland? Is dat niet het christendom? En wat is de glorie van het christendom buiten het Evangelie? Als het Evangelie weggenomen is, is onze glorie weg. Denk eens aan de schoondochter van Eli, de vrouw van Pinehas. Zij antwoordde niet en nam het niet ter harte dat er een zoon geboren was. Zij wilde geen troost ontvangen, maar zij noemde zijn naam "Ikabod, zeggende: De eer is weggevoerd uit Israël. Omdat de ark Gods gevankelijk weggevoerd was ". Och, als de eer weg is, wie zou er dan nog willen leven? Met enige tegenzin vertel ik u het verhaal van Chrysostomus, want hij was ook maar een mens. Toen hij uit Constantinopel verbannen werd, diende het hele volk voor hem een verzoekschrift in en zeiden, dat ze net zo goed de zon uit de hemel konden verliezen als Chrysostomus uit hun midden.

4. Laat mij u overtuigen om niet wanhopig te klagen of mismoedig te worden. Ik wil ook iets zeggen om u te troosten eerdat ik van u wegga. Ik weet niet door welke wonderlijke voorzienige leiding ik vandaag hier gekomen ben en de Heere weet wanneer ik weer tot u zal spreken. Daarom wil ik u niet ongetroost naar huis sturen. O, weent niet alsof er geen hoop is, want ik heb vier redenen om u te overtuigen, dat de ark Gods niet verloren zal gaan, hoewel zij in gevaar is.

1e. Omdat God reeds grote dingen voor het land gedaan heeft. Ik redeneer als de vrouw van Manóach: "Zo de HEERE lust had ons te doden, Hij had ons om dezen tijd niet laten horen zulks als dit is". Hij, Die voor ons zoveel gedaan heeft, zal ons nu niet vergeten. En daarom, hoewel onze harten sidderen, laat ze toch niet in ons bezwijken.

2e. Ik argumenteer uit de overvloed van biddende mensen, die er in dit land zijn. Er zijn er velen, die dag en nacht tot God roepen, opdat de ark niet genomen worde. Laat ik u verzekeren, dat God nooit een biddend en reformerend volk zal prijsgeven. Als God voorneemt een volk te vernietigen en de ark weg te nemen, neemt Hij de Geest der gebeden weg, maar waar God de Geest der gebeden geeft, daar zal God de ark laten.

U weet allen dat, als er maar tien rechtvaardigen in Sodom en Gomorra geweest waren, God deze steden gespaard zou hebben. Wij hebben vele honderden in dit land die God vrezen, die God geen rust geven, maar dag en nacht tot Hem bidden voor dit land. Wie weet of God om hunnentwil de ark zal sparen?

3e. Nog een grond voor troost is, dat God tot nu toe met Engeland niet gehandeld heeft naar de eis van Zijn recht, maar in de weg van een voorrecht. Wij hebben zonden gedaan, genoeg om heel de regering van koningin Elizabeth en koning Jacobus te ontkerken, en de dienaren van God zijn ook jaar op jaar met de ondergang bedreigd, maar God heeft tot nu toe Engeland door Zijn grote voorrecht behouden. God heeft ons gespaard, omdat Hij ons wil sparen overeenkomstig de tekst: "Ik zal barmhartig zijn, dien Ik barmhartig ben". God is niet gebonden aan Zijn eigen wet en wie weet of God ons opnieuw zal bevrijden!

4e. Een andere grond voor troost is dat God nu Zijn fiolen op de antichrist uitgiet; dit alles zal eindigen in de ondergang van de antichrist. God giet Zijn fiolen uit op de troon van het beest en al deze gebeurtenissen zullen eindigen in de vernietiging van de antichrist. Hoewel enkele druppels uit die fiolen op de kerken der Reformatie vallen en hen een tijdlang pijn kunnen doen, en hoewel God hen zeker streng zal straffen, toch zal het maar voor een kleine tijd zijn.

God kan enige druppelen laten vallen op al de kerken van de Reformatie voordat die fiolen geheel uitgegoten worden en er kan vervolging over hen allen komen, hetgeen ik druppels uit die fiolen noem, maar de fiolen zelf zijn bestemd voor de antichrist. Wat er ook van ons wordt, toch zullen onze kinderen en onze kleinkinderen de uitkomst zien van het uitgieten van deze fiolen op de hoer van Babel. Ik zeg dit tot uw vertroosting.

5. Ik moet u vermanen, dat u allen eraan bijdraagt en tot het uiterste moet proberen de ark Gods voor wegnemen te behoeden. Hier zal ik u tonen wat overheden, predikers en het volk behoren te doen.

A. Ik zal maar weinig zeggen over hetgeen de overheden behoren te doen, omdat ik nu niet tot hen spreek. Zij moeten hun gezag gebruiken om de ark een plaats te geven, want de ark van het verbond zal zijn als de ark van Noach die steeds op de wateren dreef, als de overheden er geen plaats aan geven. Zo was het met David in 2 Samuël 6: 1-2, die toen al de uitgelezen mannen in Israël, dertig duizend, verzamelde om de ark te halen. Zo deed ook Salomo in 1 Koningen 8: 1, die de oudsten van Israël, en al de hoofden der stammen, de edelen, de oversten der vaders onder de kinderen Israëls vergaderde te Jeruzalem, met grote statie, om de ark des verbonds des HEEREN op te brengen. O, dat God onze edelen en overheden zou willen aanmoedigen, dat zij bezorgd zouden worden om de ark zijn plaats te geven. Overheden moeten niet als de Filistijnen doen; zij hadden de ark, en wat deden ze ermee? Ze zetten haar in het huis van Dagon. Maar Dagon en de ark Gods zullen nooit bij elkaar passen. Waar de valse godsdienst de ene deur binnenkomt, gaat de ware godsdienst de andere deur uit. Men mag de ark en Dagon niet bij elkaar zetten.

B. Wat moeten de predikers doen om de ark te behouden voordat ze verloren wordt? Zij moeten jagen naar heiligheid. De ark zal nooit rusten en geen voorspoed hebben op de schouders van Hofni en Pinehas. Een boos, werelds, dronken dienaar zal nooit de ark kunnen handhaven. Om dit te doen, moeten er nuchtere, vrome en godvrezende dienaars zijn. Hoe heilig moeten zij zijn, die naderen tot de God der heiligheid!

C. Wat moet het volk van God doen, opdat de ark niet verloren gaat?

Er zijn vijf dingen, die ik u kan aanbevelen; en daarna zal ik u opdragen aan God.

1. U moet van de ark geen afgod maken. Dat was de zonde van het volk in de tekst. Zij dachten, dat alleen al de aanwezigheid van de ark hen zou verschonen en hen veilig zou bewaren. Daarom voerden zij de ark in het leger. Hoewel zij zich niet bekeerden en geen berouw hadden, dachten ze dat de ark hen toch zou redden. Zo zijn er velen, die denken dat de ark hen redden zal hoe verkeerd ze ook zijn, maar niets zal een land en volk bevestigen dan berouw en bekering.

2e. Onderschat de ark niet. Dat was de zonde van Michal in 2 Samuël 6: 14-23. Toen David voor de ark huppelde, spotte Michal met hem en verachtte hem in haar hart. "Maar David zeide tot Michal: Ik zal spelen voor het aangezicht des HEEREN. Ook zal ik mij nog geringer houden dan alzo". Sommige mensen beginnen te zeggen: Welke behoefte hebben wij aan prediken; zal het lezen van gebeden niet dienstig zijn? Anderen zeggen: Wat hebben wij aan zoveel prediken; zal het niet één keer per dag voldoende zijn? Dat is onderschatten van de ark. Laten we daarom als David zeggen: Als het prediken van het Woord, en vasten, en bidden een land vernederd, dan wil ik nog nederiger worden.

3e. Wij moeten niet nieuwsgierig in de ark kijken. Dat was de zonde van de inwoners van Beth-Sémes; 1 Samuël 6: 19 "De Heere sloeg onder die lieden van Beth-Sémes, omdat zij in de ark des HEEREN gezien hadden; ja, Hij sloeg van het volk zeventig mannen en vijftig duizend mannen". Wees niet te nieuwsgierig om uit te zoeken wat God niet geopenbaard of blootgelegd heeft. Er zijn bijvoorbeeld, grote onderzoekingen des harten over de vraag, wanneer God Zijn volk zal verlossen en Zijn kerken in de vrijheid zal stellen. Veel mensen

praten veel over het jaar 1666. Sommigen zeggen, dat dit het jaar zal zijn, waarin de antichrist vernietigd zal worden. Er zijn vreemde ideeën in de harten van veel geleerde mensen over dat jaar. Sommigen gaan tot het jaar 1669 en anderen houden het weer op andere tijden. Maar waarlijk, indien u mijn mening wilt hebben, ik ben blij om u die bij deze gelegenheid te kunnen zeggen dat dit te nieuwsgierig in de ark kijken is. Denk aan de tekst: "Het komt u niet toe, te weten de tijden of gelegenheden, die de Vader in Zijn eigen macht gesteld heeft" (Hand. 1: 7). Vast te houden aan een bepaalde tijd is, als u bedrogen uitkomt, de manier om u tot Godloochenaars te maken; naderhand zult u dan niets meer geloven. Deze dienstknechten dienen niet of, liever, zij bewijzen geen dienst aan de kerk van God, als zij tijden en gelegenheden vaststellen. Een roomse schrijver zegt, dat er in het jaar 1000 algemeen geloofd werd in de christelijke kerk, dat de dag des oordeels in dat jaar zijn zou. Maar toen men zag, dat het niet gebeurde, viel men terug in hun oude zonden en werden erger dan voorheen en geloofden niets meer. Wel, Gods tijd is de beste tijd; laten we dus niet nieuwsgierig in de ark gluren.

4e. U moet zich niet met de ark bemoeien, tenzij u een wettige roeping hebt om u ermee in te laten. Dit was de zonde van Uzza, 2 Samuël 6: 6,7. De ark dreigde te vallen en de goede man, die schade voorkomen wilde, wilde de ark tegenhouden en greep haar vast. Maar door dat te doen, doodde hij zichzelf en maakte een breuk en verhinderde zo dat de ark toen op haar plaats gedragen werd. Wij hebben hierdoor veel verwarring gehad, doordat een groot aantal welmenende mensen de bediening van predikant aangenomen en zich toegeëigend hebben. Zij waren bang, dat de ark vallen zou en daarom raakten zij de ark aan en hielden haar vast. Maar dit aanraken van de ark heeft de ark en ook henzelf verstoord. O, pas toch op om de ark aan te raken.

5e. Als u ooit de ark zou moeten bewaren, houdt dan het Verbond van de ark. Houdt de wet, die in de ark bewaard wordt. De ark was de plaats, waarin de twee tafelen der wet bewaard werden. Onderhoudt de wet, en God zal de ark behouden. Maar als u de wet verbreekt, zal God de ark verbeurd verklaren. De ark werd de ark des Verbonds genoemd. Maar als u het verbond van de ark breekt – het verbond dat in de doop gemaakt is en dat dikwijls in het sacrament vernieuwd wordt -, als u dat verbond verbreekt, zal God de ark wegnemen.

Einde

Uitgesproken 17 augustus 1662.

In het Nederlands uitgegeven door Joannis van Someren, Amsterdam, 1662

Opnieuw uit het Engels vertaald.

Toen zeide David tot Gad: mij is zeer bange; laat ons toch in de handen des Heeren vallen, want Zijn barmhartigheden zijn vele; maar laat mij in de hand van de mensen niet vallen. 2 Samuël 24:14.

In welke woorden wij drie delen hebben:

1. David's grote verlegenheid en angst: *Mij is zeer bange.*
2. Davids voornemen:

Stellenderwijs: "*Laten we in de handen des Heeren vallen.*"

Ontkennenderwijs: "*Laat me niet in de hand van de mens vallen.*"

3. We hebben de redenen van de keuze van David, "*want Gods barmhartigheden zijn vele.*" De barmhartigheden van goddeloze mannen zijn wreed, "dus laat ik niet vallen in de hand van die mannen, maar de barmhartigheden van God zijn vele en grote, dus laten we nu vallen in de handen van God."

1. Het eerste waarvan wij moeten spreken, is Davids grote nood. a. Van de nood zelf. b. Dan van de persoon zelf: "*Ik ben in een grote nood.*" David een groot man, David een Godzalig man.

1. In de verlegenheid zelf zullen we zien, A. De realiteit van deze uitzonderlijke nood. B. de grootheid ervan.

1. Wat betreft de *realiteit* ervan. Nadat David had gezondigd in de telling van het volk, stuurt God de profeet Gad en stelt drie dingen in zijn keuze, zoals u kunt lezen in vers 12. God was vast besloten om David smart te doen lijden vanwege de telling van het volk, maar laat het aan Davids keus of hij zou zeven jaar hongersnood zou lijden, of drie maanden op de vlucht voor zijn vijanden, of drie dagen pestilentie. Dit was een moeilijke vraag en David had oorzaak om zeer bang te zijn. Want deze drie zaken zijn vreselijk in hun eigen aard, het zijn dingen om te vermijden en er vanaf te wijken. In de eerste oogopslag zien ze er alle even miserabel uit, dus had David oorzaken om zeer bang te zijn.

2. Deze benauwdheid was niet alleen realiteit, maar *uitzonderlijk groot*; "*Ik ben in een grote nood.*" Er waren twee dingen waarom dit zo groot was.

A. De grootheid van de voorgestelde straffen: hongersnood, zwaard, en pest. Dit zijn de drie bezems waarmee God de mensheid veegt. Dit zijn drie ijzeren roeden Gods waardoor Hij de zondige mens kastijdt; dit zijn de drie pijlen afgeschoten uit de pijlkoker van Gods toorn, tot straf van de mens. Het is, zoals iemand het noemt: tonsures Humani generis; *afschering van*

het menselijk geslacht. In Openbaring 6 kunt u lezen van vier paarden, toen de eerste vier zegelen werden geopend: een wit paard, een rood paard, een zwart paard en een vaal paard. Nadat Christus had gereden op het witte paard, het evangelie verkondigend, volgt het rode paard, een type van de oorlog; dan het zwarte paard, een type van de honger. Daarna het vale paard, een type van de pest. Nu had God voorgenomen op een van deze paarden te rijden, en David moest kiezen op welk Hij zou rijden. Dit is zijn grote benauwdheid. Laat mij u voorstellen hoe David zijn ogen opheft naar de hemel en met God spreekt.

"O mijn God, wat is deze boodschap die Gij tot mij zendt. Gij houdt mij drie zaken voor. Ik ben zeer bang. Ik weet niet wat ik moet weigeren, maar wat ik kiezen zal weet ik ook niet. Zal het land Kanaän, een land vloeiende van melk en honig, zal dit land zeven jaar hongersnood moeten ondergaan, en veranderd worden in een wildernis, en ontvolkt worden? En moet ik, wiens handen Gij geleerd hebt te strijden, en wiens vingers Gij geleerd hebt ten oorlog, (Ps. 144) moet ik, die al mijn vijanden ten ondergebracht heb, nu in mijn oude dag met al mijn kapiteins, drie maanden vluchten voor de vijanden, en worden gedreven in grotten en steenrotsen? O Gij mijn God, die mijn Toevlucht zijt, zal ik en mijn volk als een prooi aan de pest gegeven worden, die in de donkerheid wandelt en op de middag verwoest? Ps. 91. O mijn God, ik weet niet wat te doen in deze grote benauwdheid."

Een tweede reden waarom deze benauwdheid zo groot was, was vanwege de schuld van de zonde, die op Davids ziel lag. David wist wel dat deze ernstige boodschap de vrucht was van de zonde wegens de volkstelling. Maar u zult zeggen: *Waarom was het tellen van het aantal inwoners een zonde van David?* Mozes had vaak het volk geteld, drie keer, en het werd hem niet tot zonde gerekend. Joséfus antwoordt hierop, dat de zonde van David was, dat hij de halve sikkel niet had ingevorderd van allen die geteld werden. Exod. 30: 12, 13. Anderen zeggen dat hij gezondigd had in de telling van *alle* leeftijden, terwijl hij alleen het aantal van twintig jaar en daarboven mocht tellen; maar dit is hypothetisch. Ik beschouw de zonde van David hierin, dat hij het deed zonder een wettige roeping en met een onrechtmatig einde. Sine causa legitim; *zonder wettige oorzaak.* Hij zondigde meer in de manier dan in de zaak. Want er was geen reden voor hem om het aantal inwoners te tellen, het was nieuwsgierigheid; en geen ander doel dan ijdele eer. "Trek nu door alle stammen van Israël, van Dan tot Berséba toe, en tel het volk opdat ik het getal des volks wete," vers 2. Davids hart was verheven met trots en met schepsel-vertrouwen. Hij begint trots te worden op de veelheid van zijn volk, en gaat vertrouwen in een vleses arm. Daarom stuurt God de profeet Gad aan David om de blaas van zijn hoogmoed door te steken. Alsof God wil zeggen: *Ik zal u leren het volk te tellen, door het aantal mensen te verminderen.* Nu, de last van zijn zonde heeft de last van deze zware boodschap erg verzaard, vers 13. "Davids hart sloeg hem, nadat hij het volk geteld had." De boodschap slaat hem, en zijn hart slaat hem, en hij zegt: "Ik heb grotelijks gezondigd in hetgeen dat ik gedaan heb, o Heere, neem toch de misdaad Uws knechts weg, want ik heb zeer zottelijk gedaan." Als David deze grote ellende had moeten lijden uit liefde tot God en voor een goed geweten, dan zou hij niet zo benauwd geweest zijn. Er zijn twee soorten benauwdheden in de Schrift. Sommigen worden geleden *voor God en een goed geweten*, en er zijn er die geleden worden *vanwege de zonde.*

A. Er zijn benauwdheden *voor God en een goede consciëntie.* De martelaren genoemd in Hebreëën 11: 36, 37 werden in grote benauwdheden gedreven, maar het waren benauwdheden voor God en het geweten. In deze soort benauwdheden kregen de heiligen de grootste verruimingen; ze werden *zó* verzoet door de vertroosting en bijstand van Gods Geest, dat de gevangenis een paradijs voor hen werd. *Zij hebben met blijdschap de beroving hunner goederen aangenomen*, Hebr. 10:34. *Zij zijn met blijdschap heengegaan van het aangezicht van de Raad, verblijd zijnde dat ze waardig geacht waren geweest om Zijns Naams wil*

smaadheid te lijden, Hand. 5:41. Benauwdheden om een goede consciëntie zijn de grootste verruimingen. Daarom roemt Paulus in zijn gevangenschap: *ik Paulus, een gevangene van Jezus Christus*.

B. Er zijn benauwdheden die geleden worden *vanwege de zonde*, en deze zijn vergiftigd door de schuld van de zonde. De zonde brengt gif in alle angsten benauwdheden. Nu, zodanig was de angst waarin David hier gedreven werd. Het was een benauwdheid die door de zonde veroorzaakt werd. Die maakt het zo ondragelijk en ontroostbaar. Hieruit besluit ik deze opmerking:

Lering: ***Dat de zonde en ongerechtigheid, zowel personen als volkeren brengt in zeldzame verwarringen en angsten; in zichtbare en dadelijke onmogelijkheden.***

Iemand die vrij is van uitbrekende zonden is vrij in het midden van grote benauwdheden. Iemand die schuldig staat aan zonden is benauwd te midden van de vrijheid. Nadat Adam had gezondigd door het eten van de verboden vrucht was de hele wereld voor hem als een gevangenis. Het paradijs zelf werd voor hem een hel. Hij wist niet waar hij zich voor de tegenwoordigheid van God moest verbergen. Nadat Kaïn zijn broer Abel vermoord had, werd hij in zo'n benauwdheid gebracht dat hij bang werd dat iedereen die hem ontmoette, hem zou doodslaan. Helaas, arme Kaïn, hoeveel waren er toen in de wereld? Wij lezen alleen maar van zijn vader en moeder. Toch was zijn benauwdheid zo groot dat hij uitriep: *al die mij vindt zal mij doodslaan*, Genesis 4: 14. In welke benauwdheid bracht de zonde de oude wereld? De zondevloed bracht een watervloed om hen te verdrinken. In welk een benauwdheid bracht de zonde Sodom en Gomorra? Het vuur van onreinheid wat in Sodom en Gomorra heerste bracht het vuur van de hemel om hen te verderven. De zonde brengt uitwendige, inwendige en eeuwige benauwdheid over de mensen en over de landen.

I. De zonde brengt ***uitwendige*** benauwdheid. Zonde brengt honger, zwaard en pest. Zonde brengt allerlei soort koorts, reumatiek en nierstenen, ja alle soorten ziekten. Ja, de zonde brengt de dood, *want die is de bezoldiging van de zonde*. Lees Leviticus 26 en Deuteronomium 28 en u zult een zwarte lijst vloeken zien die de vrucht van de zonden zijn. De zonde bracht Sion in Babel. Wanneer de Joden Christus hadden gekruist, zijn ze 40 jaar daarna in zo'n benauwdheid gebracht toen de stad door Titus Vespasianus werd belegerd, dat de een de ander, de moeder haar kind heeft opgegeten. David kreeg nog een keus welke van de drie hij wilde hebben: *honger, pest of zwaard*. Maar voor de arme Joden werden deze drie aan elkaar geketend in de belegering. Zo brengt de zonde allerlei uitwendige plagen.

II. De zonde brengt personen en volken in ***inwendige*** benauwdheid. De zonde brengt zielsplagen die erger zijn dan lichaamsplagen. Zonde veroorzaakt hardheid des harten, blindheid van verstand, een geest des diepen slaaps, een verkeerde zin. De zonde brengt een geestelijke honger in een land. Zij brengt een honger naar het woord, Amos 8: 11. Door de zonde neemt God het Evangelie weg van een volk. De zonde brengt inwendige plagen. De zonde verzwakt de consciëntie en maakt ze uiterst verlegen. In welk een benauwdheid bracht de zonde Judas nadat hij Christus verraden had? In welke benauwdheid bracht de zonde Spira? De heilige Paulus roemde in zijn verdrukkingen voor God. Maar als hij spreekt van zijn zonde roept hij uit: *ik ellendig mens; wie zal mij verlossen van dit lichaam des doods?* David, een moedig man, wanneer hij spreekt van zijn zonde, dan zegt hij *dat ze een last is te zwaar voor hem om te dragen*. "Een verslagen geest, wie kan die opheffen?" Zegt de wijze man.

III. De zonde brengt *eeuwige* benauwdheid. O die benauwdheden daar de goddeloze ingebracht wordt in die grote en vreselijke oordeelsdag, wanneer de hele wereld rondom hem in brand zal staan! Wanneer hij zal roepen tot de bergen om op hem te vallen en tot de steenrotsen om hem te bedekken voor de toorn van God! Dan zal hij uitroepen wat David hier deed: *o Heere, mij is zeer bang*. En wanneer de goddeloze naar de hel verwezen wordt, wie zal dan de benauwdheid kunnen uitdrukken waarin hij dan verkeerd? *Bindt zijn handen en voeten, neem hem weg en werp hem uit in de buitenste duisternis*, Mattheüs 22: 13. Wanneer de goddeloze gebonden zal worden met de eeuwige keten van duisternis zal hij uitroepen: *mij is zeer bang!* Let er op wat de rijke man tot Abraham zegt: hij bidt dat Lazarus slechts het uiterste van zijn vinger in het water mocht dopen, opdat hij zijn tong mocht verkoelen. Niet zijn gehele lichaam, maar alleen zijn tong; maar ook dát wordt niet vergund. Het is onmogelijk dat de tong van enig mens zou kunnen uitspreken de grote benauwdheid die de verdoemden in de hel lijden, zowel ten aanzien van de grootheid als de eeuwigdurendheid ervan. Dit is alles wat ik zeggen zal van de uitleg van de tekst.

Eerste gebruik.

Ik doel voornamelijk op de toepassing. Brengt de zonde landen en mensen in uitwendige, inwendige en eeuwige angsten? Dan bestraft dit het treurig gedrag van hen die de zonde kiezen om angsten te ontgaan. Duizenden in Engeland zijn hieraan schuldig, die om armoede te ontlopen, liegen, bedriegen en vleien. En die om een goede baan te winnen God en een goede consciëntie verkopen. Of, die het verlies van een goede staat willen ontlopen of de gevangenis ontgaan, alles zouden aanpakken. Ze willen zich bij die godsdienst houden die de macht heeft, welke soort ze dan ook mag wezen. Nu, geef mij deze morgen vrijheid om drie dingen tot deze soort mensen te spreken. Och, dat mijn woorden ingang bij hen mochten vinden!

A. Let er op dat het alleen door de zonde is dat een ellende de naam van *benauwdheid* verdient. Want wanneer wij lijden om Gods wil, of om een goede consciëntie dan worden de ellenden zo verzoet door de vertroosting van de hemel dat ze geen benauwdheden meer zijn. In de dagen van koningin Mary schreven de martelaars tot hun vrienden uit de gevangenis: *indien gij wist de vertroosting die wij in de gevangenis genieten, gij zoudt wensen bij ons te zijn*. “Ik was in de gevangenis voordat ik in de gevangenis kwam”, zegt Mr. Sanders. De historie van de drie jongelingen is bekend. Zij leefden in grote spanning om geworpen te worden in de vurige oven. *Bindt hun handen en voeten en werpt hen in de vurige oven!* Maar toen ze erin waren, werden ze ontbonden. Nebukadnézar zegt: *hebben wij niet drie mannen in het midden des vuurs gebonden zijnde geworpen? En zie, ik zie vier mannen, los wandelende in het midden van het vuur; en er is geen verderf aan hen. En de gedaante des vierden is gelijk een zoon der goden*, Daniël 3: 24-35. Ik heb dikwijls gezegd, wanneer er drie vanwege een goede consciëntie in het vuur geworpen zouden worden, dat God een vierde erbij zou geven. Daarom zeg ik, dat ellenden en lijden voor God de naam van benauwdheid niet waard is. David kwam dikwijls in grote benauwdheid. Wanneer zijn stad Ziklag verbrand werd en zijn vrouwen en kinderen door de Amelekieten gevangen werden genomen was hij zeer benauwd, 1 Samuël 30: 6. Maar dat was een benauwdheid van gevaar; niet vanwege zijn zonde. *Daarom sterkte hij zich in de Heere zijn God*. Jozef kwam in grote benauwdheid. “Wij weten niet wat wij doen zullen” zegt Jósafat 2 Kronieken 20: 12. Dit was een benauwdheid van gevaar maar ze werd niet veroorzaakt door zijn zonde. God heeft hem dan ook haast verlost. Maar de benauwdheid waar David in verkeerde werd veroorzaakt door zijn zonde. Dat maakte het zo bitter! Ik heb er geen zin in om die hier lang bij stil te staan. De heilige Paulus was in grote benauwdheid, Filippenzen 1: 23. ‘Maar het was een gezegende benauwdheid want het was een benauwdheid vanwege het evangelie’, zegt Chrysostomus. Hij wist niet of te sterven om

zijn eigen bestwil, of te blijven leven tot nut van de kerk; namelijk wat of het beste daarvan was. Hij was gewillig zijn reis naar de hemel uit te stellen om het goede van Gods volk. Ja, Christus was ook benauwd. *Ik moet met een doop gedoopt worden, en hoe word Ik geperst totdat het volbracht zij?* Lucas 12: 50. 'Ik moet Mijn bloed voor Mijn uitverkorenen vergieten.' Dat is de doop daar Hij van spreekt. Dit was een benauwdheid vanwege hartelijke genegenheid tot de uitverkorenen Gods. Al de voornoemde benauwdheden waren gezegend. Maar als benauwdheid door de zonden wordt veroorzaakt zijn ze bitter en worden vergiftigd door de schuld der zonde en door het gevoel van Gods toorn. Het is de zonde waardoor de ellenden de naam van benauwdheid verdienen.

- B. Er is meer kwaad in de kleinste zonde dan in de grootste uitwendige ellende, welke die ook mag wezen. Dit wil de wereld niet geloven. Daarom zegt de heilige Augustinus: 'dat een mens geen leugen moet spreken al kon hij de ganse wereld van de hel behouden. Want er is meer kwaad in een leugen dan goed is in het behoud van de ganse wereld.' Ik heb u dikwijls een gezegde van Augustinus verteld. Hij zegt: 'indien de hel aan de ene zijde lag en de zonde aan de andere en ik één van tweeën moest kiezen, zou ik liever de hel kiezen dan de zonde. Want God is de Auteur van de hel, maar het is lasterlijk te zeggen dat Hij de Auteur is van de zonde.' Er is een beroemde historie van Karel de IX, koning van Frankrijk. Hij stuurt een boodschap naar de prins van Condé, een vurig Protestant. Hij geeft hem drie dingen om uit te kiezen: óf naar de mis te gaan, óf om gedood te worden, óf om zijn levenlang in ballingschap te leiden. De prins antwoordt daarop: 'het eerste zal ik met Gods hulp nooit kiezen; ik heb een gruwel aan de afgoderij van de mis. Maar aangaande de twee anderen, ik laat het in de keus van de koning om te doen zoals het hem behaagt; want er is meer kwaad in de minste zonde dan in de grootste ellende.'
- C. Het derde wat ik wil dat u zult opmerken is, dat allen die uit de weg Gods gaan om gevaar te vermijden zeker een groter gevaar zullen ontmoeten. Bileam ging uit de weg Gods. En God zond een engel met een uitgetrokken zwaard. Terwijl hij reed op zijn ezelin stond de engel in een enge plaats daar geen weg was om te wijken, ter rechter- of ter linkerhand, Numeri 22: 22-26. Indien zijn ezelin zichzelf niet had neergelegd onder hem, hij was door het zwaard van de engel getroffen. Jona ging uit angst voor de koning van Ninevé uit de weg Gods. Maar hem overkwam een groot onweer en hij ontmoette een walvis. Wat doet u wanneer u de zonde begaat? U plaveit de weg om in de eeuwige gevangenis der hel geworpen te worden. U verwaarloost uw kostbare zielen om uw vergankelijk lichaam te behouden.

Tweede gebruik.

Indien de zonde zowel vader als moeder is van alle angst en benauwdheid, dan vermaan ik u, laat ons boven alle dingen in de wereld een gruwel aan de zonde hebben. Al de vloeken van de Bijbel zijn bestemd voor de zondaar. Ja, ook al de vloeken die niet in de Bijbel genoemd worden. Want dat kunnen wij leren uit Deuteronomium 28: 61. *Alle plagen die in het boek deze wet niet geschreven zijn zal de Heere over u doen komen.* Er zijn vreemde straffen voor de werkers der ongerechtigheid. *Is niet het verderf voor den verkeerden en wat vreemds voor de werkers der ongerechtigheid?* Job 31: 3. De zonde brengt een zondaar tot de pijnbank. Een pijnbank in de dood, een pijnbank in de oordeelsdag en een pijnbank in de hel. *Verdrukking en benauwdheid over alle vlees.* Rom. 2: 9. Het woord in de Griekse taal luidt: *over alle ziel des mensen die het kwade werkt.* Och, mijn geliefden, wil mij beloven op de zonde te zien en die aan te merken in al haar droeve gevolgen, als de vader, de moeder en baarmoeder waaruit alle uitwendige, inwendige en eeuwige benauwdheden voortkomen.

Meer in het bijzonder; er zijn 12 zonden waarvan ik u beveel te wachten en die te schuwen.

1. Wacht u van de gierigheid. De liefde tot de wereld zal u met veel smarten doorsteken. Geldgierigheid is de wortel van alle kwaad. De liefde tot de wereld trekt de mensen in het verderf.

2. Wacht u van de zonde van hoogmoed. In welke ellendige angsten bracht de hoogmoed Haman? God pijnigde hem in wat hij het meest begeerde. God zorgde ervoor dat hij de stijgbeugel vasthield terwijl Mordechaï in triomf reed. God hing hem aan de galg die hij voor Mordechaï had bereid.

3. Wacht u voor dronkenschap. *Zie de wijn niet aan als hij zich rood vertoont en als hij in de beker zijn kleur vertoont.* Dronkenschap brengt u in strikken; ze zal u bijten als een slang en steken als een ander.

4. Wacht u van ongehoorzaamheid en weerspannigheid tegen de geboden van God. Daardoor kwam Jona drie dagen en drie nachten in de buik van de walvis.

5. Bracht u voor hoererij, overspel en alle onreinheid. Deze brachten Simson tot een vreselijke benauwdheid. Deze brachten David en Salomo in de grootste ellenden.

6. Wacht u van onderdrukking en alle daden van onrecht. Deze brachten Achab in grote benauwdheid. Zelfs zo, dat de honden zijn bloed hebben gelekt.

7. Wacht u van onnodige gemeenschap met de goddelozen. Dit bracht Jósafat in grote engten.

8. Wacht u van de profeten Gods te mishandelen. Dit was de oorzaak dat God de kinderen Israëls sloeg, zodat er geen helen aan was.

9. Wacht u van onheilig tot de tafel des Heeren te naderen. Dit bracht de kerk van Korinthe in grote bedruktheid. Zelfs *zó*, dat de apostel zegt: *daarom zijn er onder de vele zieken en zwakken, en velen slapen.*

10. Wacht u van een walg te hebben van het manna uwer ziel. Dit bracht de kinderen Israëls in zo'n vreselijke ellende dat God al hun dode lichamen in de woestijn neerverelde, behalve Josia en Kaleb. Wacht u van het Evangelie te verachten. Dit was de oorzaak van de vervolging door koningin Mary en dat veel geleerde en Godzalige mensen om der waarheid wil uit het land vluchten. De ondankbaarheid voor en de onvruchtbaarheid onder het Evangelie in de tijd van koning Eduard de VI bracht de vervolging in de tijd van koningin Mary.

11. Wacht u van uw eerste liefde te verlaten. Daardoor dreigt God Zijn kandelaar weg te nemen.

12. Wacht u van de christelijke sabbat te ontheiligen, die allerwege zo zeer ontheiligd wordt. Het is een dag die Christus door Zijn opstanding uit de dood geheiligd heeft om Gode heilig te onderhouden. Zeker, indien de Joden zo streng gestraft werden vanwege het breken van de sabbat die geheiligd werd tot een gedachtenis aan de schepping, zal God gewis streng straffen degene die de rustdag breken die geheiligd is tot gedachtenis aan Christus' opstanding.

Misschien zullen sommigen zeggen: *ik heb veel van deze zonden bedreven maar ben in geen grote benauwdheid gekomen.*

Gedenk dan dat het negen maanden duurde nadat David het volk geteld had toen hij in benauwdheid kwam. Maar zo zeker als God in de hemel is, zal de zonde vroeg of laat benauwdheid aanbrengen. Al leeft een zondaar honderd jaar, nochtans zal hij vervloekt worden. Misschien baant uw voorspoed de weg tot uw verdoemenis. En dit is uw grootste benauwdheid: dat u in de zonde zo voorspoedig verdergaat!

Derde gebruik.

Indien de zonde een volk in buitengewone verwarringen brengt, òer dan welke grote reden wij hebben om te vrezen dat God deze natie in grote benauwdheid zal brengen vanwege de grote gruwelen die er in begaan worden. Onze koning en soeverein was in grote benauwdheid in de dagen van zijn ballingschap, maar God heeft hem verlost. God heeft deze natie uit grote benauwdheid verlost, maar ach helaas, wij vergelden God kwaad voor goed. In plaats van ons

te bekeren van de oude zonden begaan wij nieuwe zonden. Mij is gezegd dat er nieuwe eden gevonden worden, die niet geschikt zijn om in enige plaats, veel minder om hier genoemd te worden. Zeker, de dronkenschap en overspel, de onderdrukking en onrechtvaardigheid, het omkopen en sabbatverbreking, het ijdel en goddeloos vloeken, het vals zweren waaraan deze natie schuldig is, moet noodzakelijk God tergen om van ons te zeggen wat Hij deed van Juda: “Zou Ik over die dingen geen bezoeking doen? Spreekt de Heere. Zou Mijn ziel zich niet wreken aan zulk een volk als dit is?” Jer 5: 29. God zal ons niet alleen straffen maar Zich ook aan ons wreken. Er is geen middel om de ondergang van het hele volk te voorkomen dan door bekering van het hele volk.

Vierde gebruik.

Ten laatste, leert wat u van deze gemeente en parochie hebt ontvangen en welke oorzaak u hebt om te verwachten dat God u in grote ellenden zal brengen; namelijk vanwege uw grote ondankbaarheid en onvruchtbaarheid onder de middelen der genade. U hebt zolang het evangelie genoten. U hebt het evangelie in deze plaats in grote overvloed gehaat. Dr. Taylor heeft in deze plaats zeven jaar lang gediend. Dr. Stoughton heeft andere zeven jaar gediend. En ik, door Gods genade heb driemaal zeven jaar en nog omtrent de helft van zeven jaar onder u gediend. U hebt de Geest van God zeven en dertig (37) jaar in de getrouwe bediening van het Woord gehad, kloppend aan de deur van uw hart. Maar, velen van u hebben hun hart verhard. Zijn er niet enige van u, (ik stel alleen de vraag) die een walg beginnen te krijgen van het manna uwer zielen en weer terug willen naar Egypte? Zijn sommigen van u niet kittelachtig van gehoor die graag predikers hadden die u met lekkere spreuken zouden spijzen? Maar die geen zorg dragen voor een leraar die uw consciëntie opent, die tot uw hart en ziel spreekt en u graag als met geweld in de hemel zou brengen door u af te schrikken van uw zonden? Zijn er niet enige onder u, die door het dikwijls aanhoren van preken, predication gewoon geworden zijn? Die onder de predicaties slapen of er mee spotten?

Ik zal blij zijn als ik kon zeggen dat er weinig zulken zijn. Maar de Heere weet dat er deze zijn; ja zelfs al teveel. Voor wie het langdurig preken weinig goed hebben gedaan. Ja, zelfs zo dat ik dikwijls heb gezegd en het nu nog eens zeg, dat er nauwelijks een middel te vinden is om de prijs van de Evangeliebediening te verhogen anders dan door het gebrek eraan. Ja, dat ik u niet vlei: *u bent niets gevorderd onder de middelen die genoten hebt*. Daarom kunt u rechtvaardig verwachten dat God u in benauwdheid zal brengen en het Evangelie van u weg zal nemen. God mag rechtvaardig uw leraars door de dood of door andere wegen van u nemen. Hebt u niet uw eerste liefde verlaten? Waarom heeft God het Evangelie van de kerk van Eféze weggenomen, anders dan omdat ze haar eerste liefde had verlaten? Bent u niet aan de Kerk van Laodicéa gelijk, die nog heet, noch koud was? Daarom mag God rechtvaardig u uit Zijn mond spuwen.

Wat God met u wil doen, weet ik niet, weinig weken zullen het u wel te kennen geven. God kan in een kleine tijd een grote verandering maken. Wij willen het alles aan God overlaten. Ondertussen laat mij nog één tekst uit de Schrift u aanbevelen: *“Geef eer den Heere uw God, eer dat Hij het duister maakt en eer uw voeten zich stoten aan de schemerende bergen. Dat gij naar licht wacht en Hij dat tot een schaduw des doods stelle en tot een donkerheid zette. Zult gij lieden dan nog niet horen, dan zal mijn ziel in verborgen plaatsen wenen vanwege de hoogmoed en mijn ogen zal bitterlijk tranen, ja van tranen neerdalen om dat des Heeren kudde gevankelijk is weggevoerd”*, Jeremia 13: 16. Geeft God de eer door belijden en bekering van uw zonden verootmoediging van uw zielen, voordat de duisternis komt. En wie weet of dit de duisternis nog mocht voorkomen?!